

Maaginen Sanasäkki

Tuokioiden mallinnus

Sara George 2017

SISÄLTÖ

- 1 Johdanto
- 2 Maaginen Sanasäkki
- 3 Maagisen Sanasäkin käyttöohjeet
- 4 Materiaalit
- 5 Maaginen Sanasäkki –tuokioiden suunnitelmat
- 6 Liitteet

1 JOHDANTO

Maaginen Sanasäkki "Den magiska språkpåsen" on ruotsalaisen kieliterapeutti ja lastentarhanopettaja Mari-Louise Nybergin kehittämä menetelmä, jolla harjaannuttaa kielitaitoa. Menetelmä on suunnattu kaksi- tai monikielisille lapsille, tai lapsille joilla on kielihäiriö. Sanasäkki menetelmä pohjautuu Amerikkalaisen psykologi James J. Asherin luomaan TPR- menetelmään.

Sanasäkki soveltuu hyvin S2-kielen tukemiseen. S2- opetuksessa tärkeänä perustana on sanaston kerryttäminen sekä kaikki arkiset kielenkäyttötilanteet. Lapsi oppii uutta kieltä omien tarpeiden puitteissa. Keskeisenä asiana on oppia sanoja liittyen leikkiin, päiväkotiryhmään ja arkeen. Opettajan tehtävänä on pystyä havainnoimaan lasta ja arvioida sen mukaan millainen sanasto on lapsen edun mukaista ja oppimisen kannalta mielekästä.

Ei kun oppimaan uusia sanoja Maagisen Sanasäkin avulla!!

2 MAAGINEN SANASÄKKI

Uutta kieltä tulisi harjaannuttaa mahdollisimman paljon, jotta kieli kehittyisi ja lapsi oppisi vuoropuhelua ja leikkiä toisen kielen avulla. Ajatus on, jotta lapsi oppisi kielen hyvin tulee hänen saada kokea uusi kieli kaikilla aisteilla. Pitää nähdä, kuulla, tuntea/koskettaa, kokea, puhua ja laulaa sanoja. Kieli sisäistetään parhaiten leikin kautta. Hauska tuokio innostaa lapsia oppimaan. On sanottava sana noin 60 kertaa ennen kun se jää mieleen.

Sanasäkki- tuokioissa elähdytetään pehmoeläin (esim. apina Arttu). Kun lapset eivät itse enää jaksava puhua aikuiselle he jaksavat puhua Artulle. Työskennellessään kolmiulotteisesti tulee kielestä elävä kokemus. Käytössä on erikokoisia ja näköisiä pusseja jossa on esineitä. Pusseja voi olla kielipussi, satupussi, laulupussi, käsitepussi. Jokaiseen pussiin mahtuu ne sanat ja käsitteet joita tuokioilla on tarkoitus opettaa. Sanoja ja käsitteitä voi rajata esimerkiksi tietyn teeman mukaan, kuten hedelmät, huonekalut, työkalut ja niin edelleen. Lapset pitävät yllätyksistä ja kun "sanat" ovat pussissa tuokio on lapsista jännittävää sekä hauskaa, näin heidän mielenkiintonsa säilyy. Ohjaajan tulee muistaa käyttää ja korostaa kehonkieltä.

3 MAAGISEN SANASÄKIN KÄYTTÖOHJEET

Sanasäkki- tuokio on yksi pienryhmä/S2- tunti kaiken muun toiminnan joukossa. Tuokioiden on pyrkimyksenä olla rohkaisevia ja hauskoja. Toiminnan tulisi olla säännöllistä (2-4krt/v) ja tavoitteellista.

Sopiva osallistujia määrä tuokioille on 4-5 lasta. Kestoltaan tuokioiden ovat vain 10-20 minuuttia ja uusia sanoja/käsitteitä per tuokio on 5-8. Tuokioita tulisi olla 4-5 kertaa viikossa. Tärkeintä on jatkuvuus. Lapset tykkäävät kun heille puhuu 'nyt se alkaa' ja 'nyt se loppuu'. Tämän takia jokainen tuokio on hyvä alkaa yhdellä ja samalla alkulaululla/riimillä ja loppua yhdellä ja samalla loppulaululla/riimillä. Näin lapsille on selkeää koska tuokio alkaa ja koska se loppuu.

Tuokion rakenne on neliosainen ja ne jakautuvat seuraavanlaisesti:

1. Alkulaulu. Tuokioiden alkaa aina yhdellä ja samalla laululla. Voit itse valita laulun/riimin.

2. Teema: hedelmät. Uudet sanat esitellään salaperäisestä pussista esimerkiksi muovihedelmillä; banaani, omena, päärynä, appelsiini, sitruuna.

3. Leikki. Toiminnallinen osuus leikkien, liikkuen tai laulaen. Tässä kohdassa valitaan joku teemaan sopiva liikunnallinen leikki tai laulu.

4. Loppulaulu. Lopussa lauletaan aina sama loppulaulu. Voit itse valita laulun/riimin.

Opettaja nostaa yhden esineen kerralla pussista ja nimeää sen. Toisella kierroksella sanotaan lapselle: näytä minulle banaani/omena. Kolmannella kierroksella sanotaan lapselle: anna minulle banaani/omena. Eli ensin lapsi kuuntelee, toimii ja sitten ymmärtää. **Seuraavalla tuokiolla voi esimerkiksi käyttää oikeita hedelmiä, tehdä hedelmäsalaattia, maistaa hedelmiä.**

4 MATERIAALIT

On hyvä olla olemassa monta erilaista sanasäkkiä, joihin voit kerätä valmiiksi materiaalit tuokioita varten. Sanasäkit voivat olla eri värisiä ja kokoisia. Voit muokata ne juuri soveltumaan sinun käyttöösi. Säkkejä voi olla erilaisia 'Sanasäkkiä', 'Värisäkkiä', 'Laulusäkkiä', 'Lorusäkkiä' ja niin edelleen. Voit myös somistaa säkit niin, että lapset jo päältäpäin voivat arvata minkälaista teemaa käsitellään tuokiolla. Esimerkiksi laulusäkin päälle voisi ommella nuotteja ja laulun sanoja.

Esimerkki tuokioihin, jotka sinulla on tämän ohjekirjan avulla käytössäsi, tarvitset seuraavat materiaalit:

- Sanasäkki
- Hiiri käsinukke
- Värikynät
- Viisi eläinhahmoa KARHU, MAJAVA, ORAVA, SAMMAKKO ja JÄNIS
- Täkki 'Karhu nukkuu' -leikki laulua varten
- Tunnekortit laminoituna: ILOINEN, VIHAINEN, ONNELLINEN, PELOISSAAN ja SURULLINEN
- Kehonosa-kortit laminoituna: Pää, Peppu, Käsi, Reisi ja Jalka
- Värilliset liinat: **Punainen, Sininen, Vihreä, Keltainen, Musta**
- iPadin tai kannettavan tietokoneen jonka avulla katsotte youtube:sta 'Ipana liikenteessä/ Liikennevalot' videon.

Tunne- ja kehonosa-kortti kuvapohjat, sekä jokaisen tuokion värityskuvat liitteessä.

5 MAAGINEN SANASÄKKI -TUOKIOSUUNNITELMAT 1-4

TUOKIO 1 - ELÄIMET

TAVOITE: Eläinten tunnistaminen sekä kirjaimien ääntäminen.

1) ALOITUS:

Taputan taputan käsilläni

taputan (taputa käsilläsi)

loppuu taputus alkaa näpsytytys

Naputan naputan sormillani naputan (naputa sormillasi)

loppuu naputus alkaa tömistys

Tömistän tömistän jaloillani tömistän (tömistä jaloillasi)

loppuu tömistys alkaa hiljaisuus (sormi suulle)

2) ELÄIMET

Uudet sanat:

KARHU

MAJAVA

ORAVA

SAMMAKKO

JÄNIS

- Nosta yksi esine säkistä ja nimeä se
- Pyydä yhtä lasta kerrallaan näyttämään esine sinulle
- Pyydä yhtä lasta kerrallaan antamaan sinulle esine

3) LEIKKI/LORU/LAULU

Lauletaan ja leikitään:

*"Karhu nukkuu karhu nukkuu talvipesässensä.
Ei ole vaaraa kellään, näin sitä leikitellään.
Karhu nukkuu, karhu nukkuu, eipäs nukukaan!"*

4) LOPPULAULU

*"Suljen ihanan soittorasian,
kierrän lauluni kippuraan.
Muiston mukavan taskuun
taputan,
siihen saakka kun tavataan.
Kiitän, kumarran, niaan,
vilkutan,
pian taas yhdessä laulellaan.
Lal-lal-la-la-laa, lal-lal-la-la-laa,
lal-lal-la-la-lal-lal-lal-laa."*

LOPUKSI VÄRITETÄÄN JÄNIS VÄRITYSKUVA (katso liite)

TUOKIO 2 – TUNTEET

TAVOITE: Tunteiden
tunnistaminen

1) ALOITUS:

Taputan taputan käsilläni taputan (taputa käsilläsi)

loppuu taputus alkaa näpsytytys

Naputan naputan sormillani naputan (naputa sormillasi)

loppuu naputus alkaa tömistys

Tömistän tömistän jaloillani tömistän (tömistä jaloillasi)

loppuu tömistys alkaa hiljaisuus (sormi suulle)

2) TUNTEET

Uudet sanat:

ILOINEN

VIHAINEN

ONNELLINEN

PELOISSAAN

SURULLINEN

- Nosta yksi esine säkistä ja nimeä se
- Pyydä yhtä lasta kerrallaan näyttämään esine sinulle
- Pyydä yhtä lasta kerrallaan antamaan sinulle esine

3) LEIKKI/LORU/LAULU

Lauletaan ja leikitään:

*”Jos sull lysti on niin kätes yhteen lyö
Jos sull lysti on niin kätes yhteen lyö
Jos sull lysti niin tiedät sen ja varmaan myöskin näytät
sen
Jos sull lysti on niin kätes yhteen lyö
:: niin sano, Totta Kai!
:: jalkaa tömistä
:: niin nouse seisomaan.”*

4) LOPPULAULU

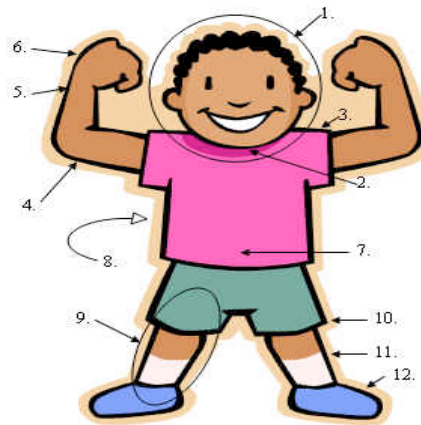
*”Suljen ihanan soittorasian,
kierrän lauluni kippuraan.
Muiston mukavan taskuun
taputan,
siihen saakka kun tavataan.
Kiitän, kumarran, niaan,
vilkutan,
pian taas yhdessä laulellaan.
Lal-lal-la-la-laa, lal-lal-la-la-laa,
lal-lal-la-la-lal-lal-lal-laa.”*

LOPUKSI VÄRITETÄÄN ILOINEN VÄRITYSKUVA (katso liite)

TUOKIO 3 – KEHONOSAT

TAVOITE: Kehonosan ja sanan yhdistäminen toisiinsa

1) ALOITUS:

Taputan taputan käsilläni taputan (taputa käsilläsi)

loppuu taputus alkaa näpsytytys

Naputan naputan sormillani naputan (naputa sormillasi)

loppuu naputus alkaa tömistys

Tömistän tömistän jaloillani tömistän (tömistä jaloillasi)

loppuu tömistys alkaa hiljaisuus (sormi suulle)

2) KEHONOSAT

Uudet sanat:

Pää

Peppu

Käsi

Reisi

Jalka

a) Nosta yksi esine säkistä ja nimeä se

b) Pyydä yhtä lasta kerrallaan näyttämään esine sinulle

c) Pyydä yhtä lasta kerrallaan antamaan sinulle esine

3) LEIKKI/LORU/LAULU

Lauletaan yhdessä Fröbelin Palikoiden 'Pää olkapää peppu'- laulun kanssa

*"Pää, olkapää, peppu, polvet, varpaat, polvet, varpaat
Pää, olkapää, peppu, polvet, varpaat, polvet, varpaat
Silmät, korvat ja vatsaa taputa
Pää, olkapää, peppu, polvet, varpaat, polvet, varpaat."*

4) LOPPULAULU

*"Suljen ihanan soittorasian,
kierrän lauluni kippuraan.
Muiston mukavan taskuun
taputan,
siihen saakka kun tavataan.
Kiitän, kumarran, niaan,
vilkutan,
pian taas yhdessä laulellaan.*

*Lal-lal-la-la-laa, lal-lal-la-la-laa,
lal-lal-la-la-lal-lal-lal-laa."*

LOPUKSI VÄRITETÄÄN KEHO VÄRITYSKUVA (katso liite)

TUOKIO 4 – VÄRIT

TAVOITE: Tunnistaa ja nimetä värit

1) ALOITUS:

Taputan taputan käsilläni taputan (taputa käsilläsi)

loppuu taputus alkaa näpsytytys

Naputan naputan sormillani naputan (naputa sormillasi)

loppuu naputus alkaa tömistys

Tömistän tömistän jaloillani tömistän (tömistä jaloillasi)

loppuu tömistys alkaa hiljaisuus (sormi suulle)

2) VÄRIT

Uudet sanat:

Punainen

Sininen

Vihreä

Keltainen

Musta

- Nosta yksi esine säkistä ja nimeä se
- Pyydä yhtä lasta kerrallaan näyttämään esine sinulle
- Pyydä yhtä lasta kerrallaan antamaan sinulle esine

3) LEIKKI/LORU/LAULU

Katsotaan youtubesta

Ipana liikenteessä/ Liikennevalot - video

4) LOPPULAULU

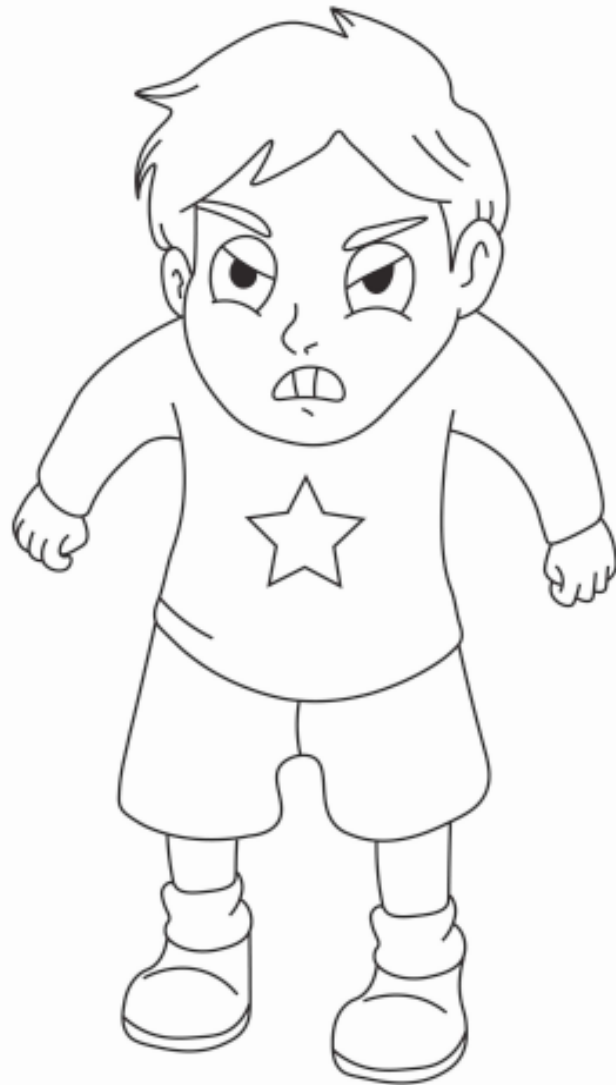
*"Suljen ihanan soittorasian,
kierrän lauluni kippuraan.
Muiston mukavan taskuun
taputan,
siihen saakka kun tavataan.
Kiitän, kumarran, niiaan, vilkutan,
pian taas yhdessä laulellaan.
Lal-lal-la-la-laa, lal-lal-la-la-laa,
lal-lal-la-la-lal-lal-lal-laa."*

6 LIITTEET

JÄNIS VÄRITYSKUVA (Kasabergets daghem)

VIHAINEN (Kuva: Suomen Mielenterveysseura)

ILOINEN (Kuva: Suomen Mielenterveysseura)

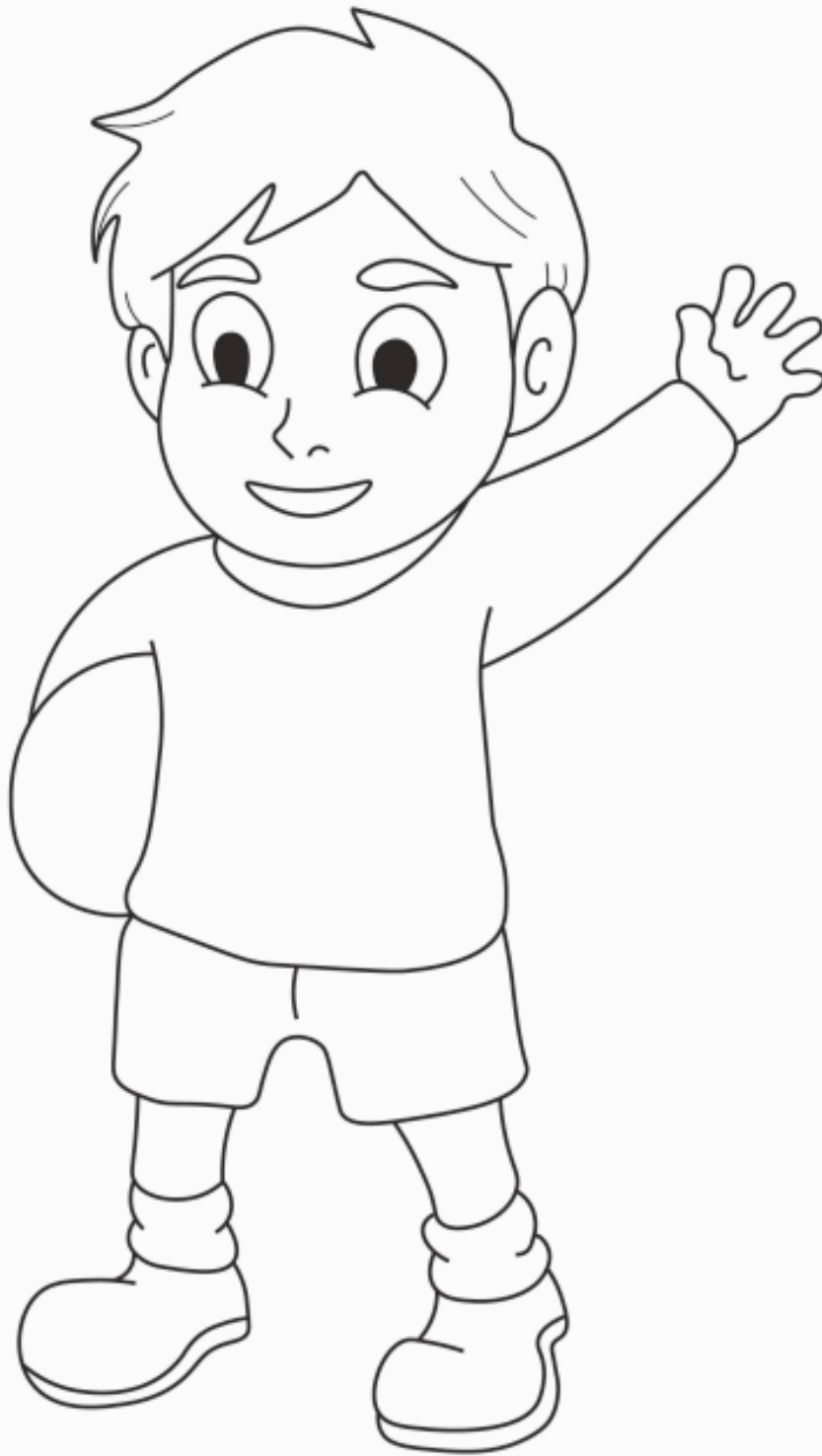
SURULLINEN (Kuva: Suomen Mielenterveysseura)

ONNELLINEN (Kuva: Suomen Mielenterveysseura)

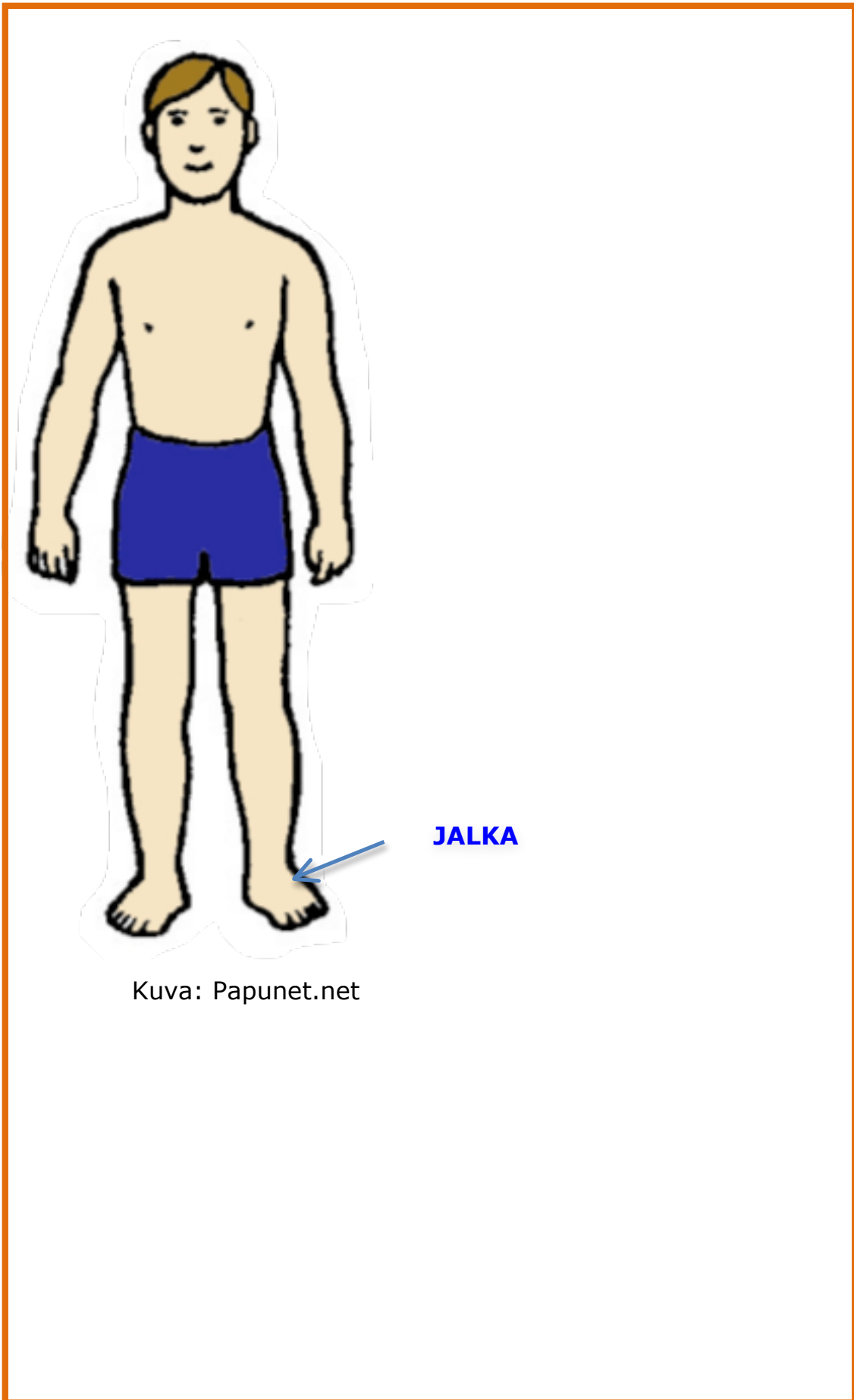
PELOISSAAN (Kuva: Suomen Mielenterveysseura)

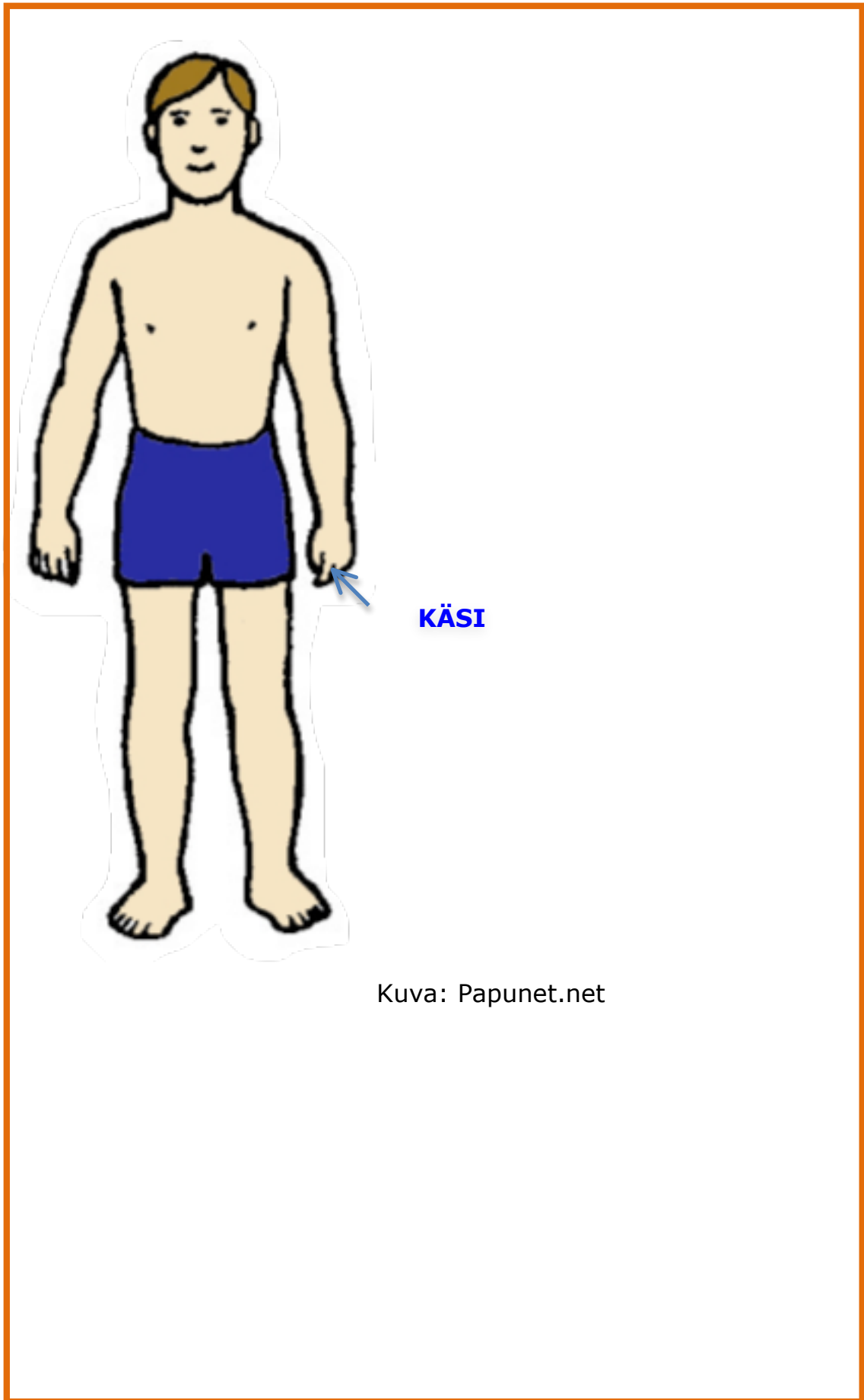
ILOINEN VÄRITYSKUVA (Kuva: Suomen Mielenterveysseura)

KEHO VÄRITYSKUVA (Kuva: Loruloikkia Elina Pulli 2015)

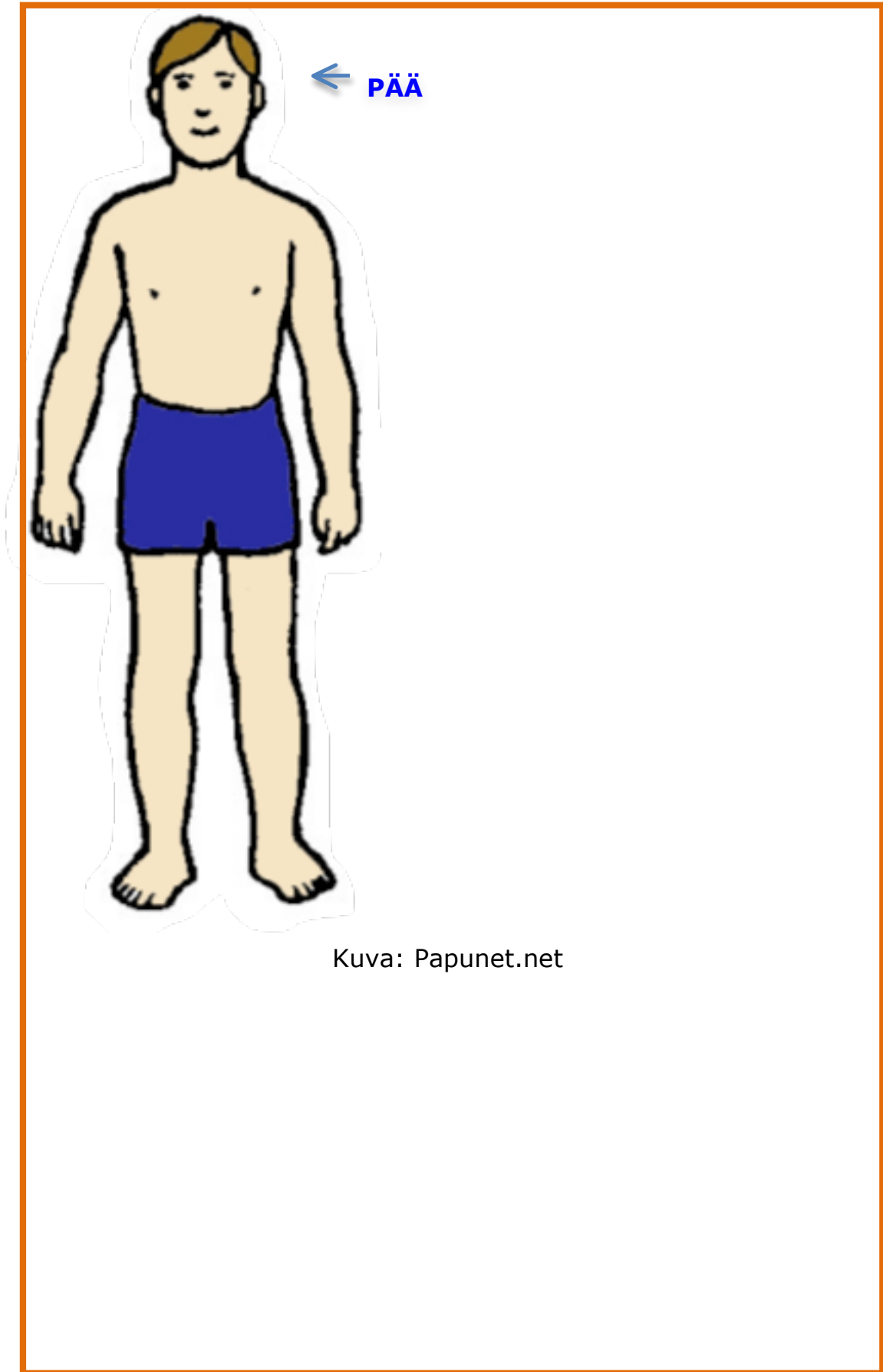

Kuva: Papunet.net

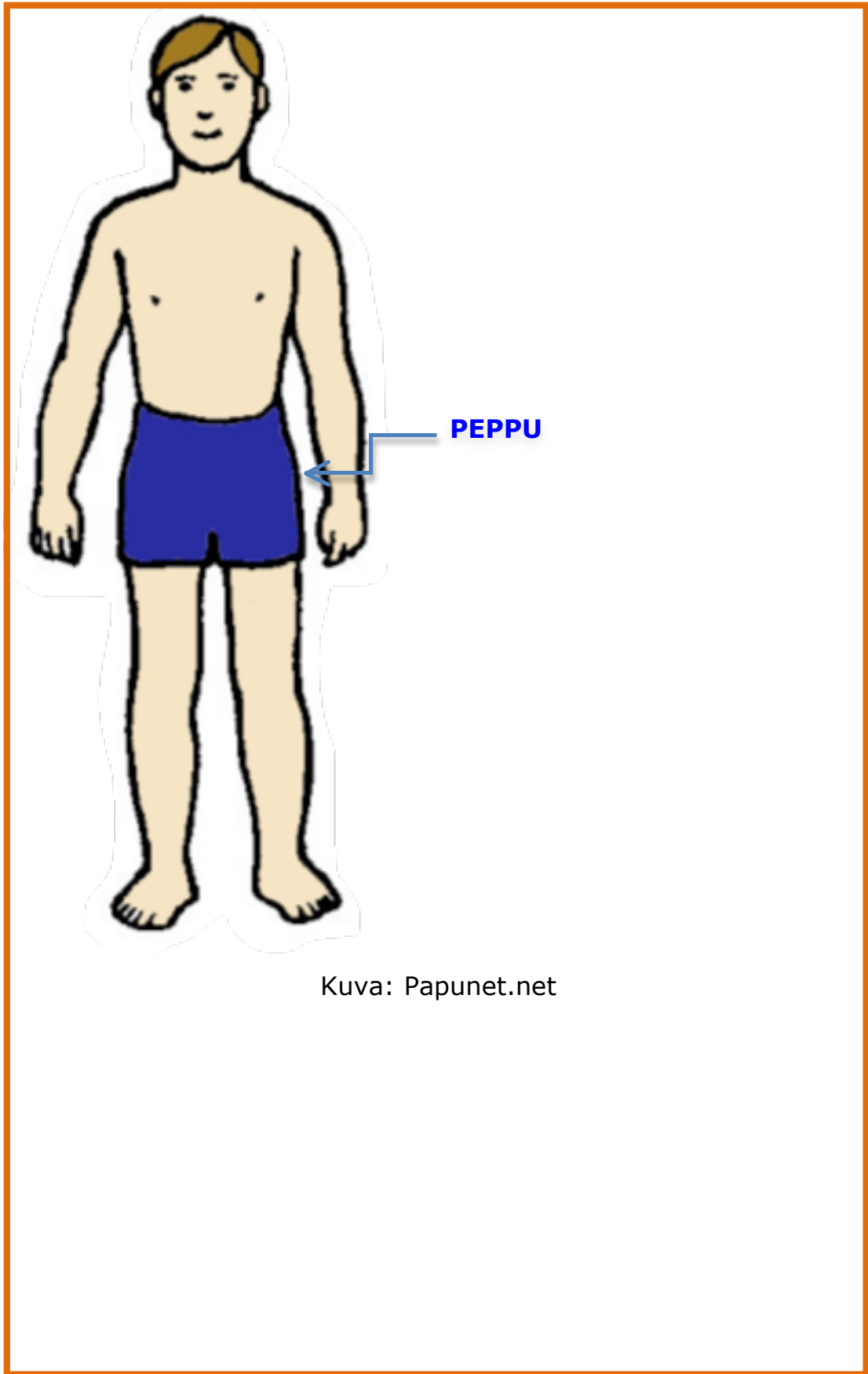

KÄSI

Kuva: Papunet.net

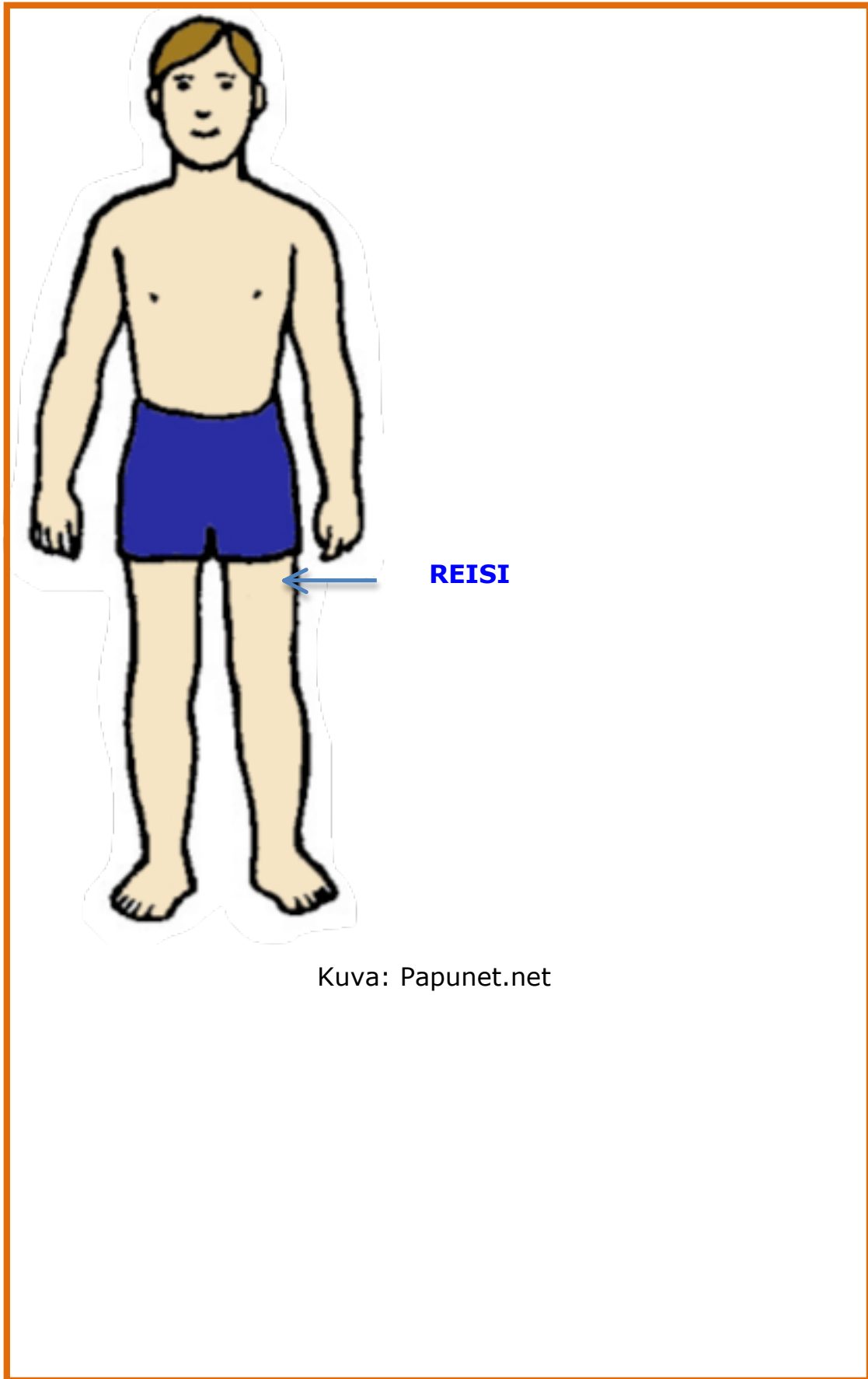

Kuva: Papunet.net

PEPPU

Kuva: Papunet.net

Kuva: Papunet.net